

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

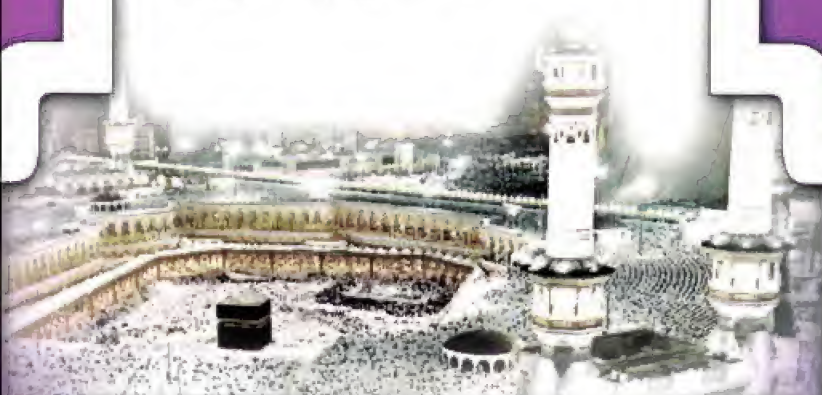
ලාඉලාහ ඉල්ලාහ්

(අර්ථ විවරණය)

معنى لا إله إلا الله

تأليف

عبد الكريم الديوان

The Cooperative Office For Call & Guidance to Communities at Rawdhah Area
Under the Supervision of Ministry of Islamic Affairs and Endowment
and Call and Guidance -Riyadh - Rawdhah

Tel. 4922422 - fax.4970561 E.mail: mrawdhaah@hotmail.com P.O.Box 87299 Riyadh 11642

ලාභලාභ ඉල්ලල්ලාහ්

(අර්ථ විවරණය)

معنى لا إله إلا الله

තාලිෆ් / عبد الكريم الديوان

٢ المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بالروضة، ١٤١٨هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

الدويان، عبدالكريم

معنى لا إله إلا الله .. الرياض .

٢٠ ص : ١٧×١٢ سم

ردمك : x - ٦ - ٩١٢٠ - ٩٩٦٠

(النص باللغة السنهالية)

١- الشهادة (أركان الإسلام)

٣- الإيمان (الإسلام)

٢- العقيدة الإسلامية

أ- العنوان

١٨/٢٦٩٥

ديوي ٢٤٠

رقم الإيداع : ١٦/٢٦٩٥

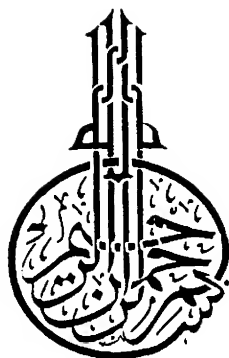
ردمك : x - ٦ - ٩١٢٠ - ٩٩٦٠

ලාභලාභ ඉල්ලේලාභ්

(අර්ථ විවරණය)

කතෘ
අභිදුල් කර්මි අල් දිවෘන්

සිංහලෙන්
අබු ආදරා මුහම්මද් හුසෙයින්

بسم الله الرحمن الرحيم

إن الحمد لله تعالى نحمده، ونستعينه، ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا،
ومن سيئات أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له، وأشهد
أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له ، وأشهد أن محمدا عبده ورسوله، صلى الله
عليه وسلم.

මහා කාරුණික අති දයානවිත අල්ලාන්ගේ නාමයෙන්
අරම්භ කරමි.

නිශ්චය වශයෙන්ම සියළුම පැසසුම් හිමිවන්නේ අල්ලාන්
ටය. මහු ප්‍රශංසා කර මහුගෙන්ම සහාය පතන අතර මහු
ගෙන්ම පවි සමාව අයදිමු. ඉතා ශ්‍රේෂ්ඨ වූ අල්ලාන් වෙතින්,
පවි හා නින්දිත ක්‍රියාවන් හට ලක් නොවීමට ද අරක්ෂා
පතමු. අල්ලාන් පෙන්නවන යහමග කවරෙකු හට ලැබෙත්
තේද, එම තැනැත්තා නොමග යැවීමට කිසිවෙකුට කළ
නොහැකිය. එමෙන්ම අල්ලාන්ගේ යහමග කවරෙකුට නො-
ලැබෙන්නේද, එම තැනැත්තා යහමගට ගෙන ඒමට කිසි-
වෙකුට කළ නොහැක. තවද, තැමදීමට සුදුසු එකම දෙවියා
අල්ලාන් බව මම ශාකෂි දරමි. මුහම්මද් (සල්) තුමා අල්ලාන්
ගේ දාසයා හා වක්තෘවරයා බවද මම සාකෂි දරමි. මහු
කෙරෙහි අල්ලාන්ගේ ශාන්තිය හා සමාදානය උදාවෙව්වා!

ලාභලාභ ඉල්ලේලාභ

ඉස්ලාම් ආගමේ මූලික ප්‍රතිපත්තිය වූත් අල්ලාහ් තම අත වැසියන් හට අණ කළ ඉතා වැදගත් වූත් ලා ඉලාහ ඉල්ලේලාහ් මුහම්මද් රසූලුල්ලාහ් (වැදීමට සුදුසු වූ සත්‍ය දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කෙනෙකු නැත, මුහම්මද් තබ් (සල්) තුමා අල්ලාහ්ගේ වකතා වරයාද වේ.) යන වචනය විශ්වාසය තහවුරුවීමේ පදනම මත පවතී යන්නෙහිත්, මෙය ප්‍රකාශ කිරීමෙන් කෙනෙකු මුස්ලිම්වෙකු වන අතර පරම සතුරා මිතුරෙකු ලෙසද, සියලු සම්පත් උදුරා ලේ සිඳිය යුතු කෙනෙකු එයින් ආරක්ෂාවූ අයෙකු ලෙසද පත්වේ යන්නෙහිත් ආගමික විද්වතුන්ගේ ඒකමතික තීරණය වේ.

ඉහත සඳහන්වූ ඡායා වචනය ප්‍රකාශ කර සාකඡි දැරීමෙන් තොරව මුස්ලිම් නොවූ කෙනෙකු මුස්ලිම්වූ බව කීමට, නො හැකිය. මක් නිසාද යත්, ඡායා නම් ඉහත සඳහන් ප්‍රකාශනය ඉස්ලාම් ආගමේ යතුර සහ එහි මූලික ප්‍රතිපත්තින් අතර ප්‍රධානතම කුළුණ ද වන බැවිණි.

මතු සඳහන් හදිසය එය තහවුරු කරයි:

ඉස්ලාම් ආගම කුළුණු පහක් මත රඳා පවතී. (එහි මුල් කුළුණ) ලාභලාභ ඉල්ලේලාහ් යනුවෙන් සාකඡි දැරීම වේ.

මෙය ප්‍රකාශ කිරීමට වරම් ලද ද එසේ ප්‍රකාශ නොකළ කෙනෙකුගේ ඉරණම:

ඉස්ලාමීය ආගමික විද්වතෙකු වන ඉමාම් ඉබ්නු තෙමියා මෙසේ පවසයි: කෙනෙකු ලාභලාභ ඉල්ලේලාහ් මුහම්මද් රසූලුල්ලාහ් යන මෙම වචනය ප්‍රකාශ කිරීමට වරම්

ලද ද, එසේ ප්‍රකාශ නොකර ප්‍රතිකේෂය කිරීමෙන් ඔහු කාගිරි(අල්ලාන් ප්‍රතිකේෂය කළ මුස්ලිම් නොවූ කෙනෙකු) වන බව ඉස්ලාමීය විද්වතුන්ගේ නිගමණය වේ. පාවෙන්-ත්‍රායයන්හි ඇති වූ උෘතුවයක් නිසා හෝ වෙනත් නො-වැළැක්විය හැකි හේතූන් නිසා හෝ එය ප්‍රකාශ කිරීමට නොහැකි වුවහොත් හෙතෙම මුස්ලිම් අයෙකුගේ ස්වභාවය අනුව තීන්දු වේ.

ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාන් යන්නෙහි තේරුම කුමක්ද?

මෙම වචනය ප්‍රතිකේෂය කිරීම සහ ස්ථිර කිරීම යනුවෙන් දෙකොටසකට බෙදේ.

ප්‍රතිකේෂය කිරීම: “ලා ඉලාහ්” යන්න දෙවියෙකු නැත යනුවෙන්ද, ඉලාහ් යන වචනය වැදීමට සුදුසු දෙවියා යන තේරුම වේ.

ස්ථිර කිරීම: “ඉල්ලල්ලාහ්” එනම් වැදීමට සුදුසු සත්‍යවත්ත දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කෙනෙකු නැත යනුවෙන් හෝ වැදීමට අල්ලාහ් හැර වෙනත් සුදුස්සෙකු නැත යනුවෙන් හෝ තේරුම වේ.

ධර්මාවධෝදයෙන් හිත වූ සමහර අය මෙම වචනයේ ඉලක්කය එය කට වචනයෙන් කීම පමණකි, නො එසේ නම් අල්ලාහ් යනුවෙන් කෙනෙකු ඇති බව භාරගැනීම, නො එසේ නම් සියල්ලෙහි අයිතිකරුවා අල්ලාහ් වේ එහි කිසිවෙකු හට කිසිදු අයිතියක් නැති බව පිළිගැනීම යනුවෙන්ද අදහස් දරති. මෙම අස්ථිර අදහස පිළිමි වන්දනා කරුවන් පවා අවබෝධ කර ගෙන පිළිගනිති. මොවුන්ගේ

අදහස පිළිගැනීමට හැකි නම් මොවුන් මෙම වචනය (තවහිඳ්) වෙත කැඳවීමට අවශ්‍යතාවයක් නැත.

මෙහි තේරුම කෙරෙහි මතුවන ප්‍රශ්න:

ප්‍රශ්නය: අල්ලාන් හැර වැඳීමට වෙනත් දෙව්වරු තැනි බව කියන්නේ කෙසේ ද? අල්ලාන් හැර වෙනත් දෙව්වරු මහජනයන් විසින් වැදූව පිදුම් කරනවා නොවෙද? එමෙන් ම අල්කුර්ආනයේ අල්ලා (දෙවියන්) යනුවෙන් බහු පදාර්ථයෙන් වචනයන් සඳහන් වෙනවා නොවෙ ද?

ඔබ දෙවියාගෙන් (මවුන් විනාශ කිරීම පිණිස) අණවූකළ අල්ලාන් හැර මවුන් (උදවු ඉල්ලා ඇමතු දෙවියන්) ගෙන් කිසිදු පිළිසරණයක් නො විය. (අල්-කුර්ආන් 11 : 101)

උත්තරය: අල්ලාන් හැර මවුන් ඇමතු සියළු දෙවියන් ව්‍යාප්ත වන අතර, එවා සත්‍ය දෙව්වරු ද නොව. වැඳීමට සුදුසු යයි කියනා එම දෙව්වරු කෙරෙහි කිසිදු දිව්‍යමය භාවයක් හෝ නැත. සැබැවින්ම අල්ලාන් සත්‍ය (දෙවියා) වේ. ඔවුන් අල්ලාන් හැර අමතන අන් සියළු දෙවියන් නිසැකයෙන්ම ව්‍යාප්ත වේ. අල්ලාන් මහු අති ශ්‍රේෂ්ඨ හා අති උසස්වේ. (අල්-කුර්ආන් 22 : 62)

එසේ හෙයින් “ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාන්” යන වචනයෙහි තේරුම වැඳීමට සුදුසු යෝග්‍ය දෙවියා අල්ලාන් හැර අන්-කිසිවෙකු නොව යන්න වේ. නිසැකයෙන්ම මෙය එකදේවවාදය (තවහිඳ්) වේ. මෙම ඡභාදා වචනය මගින් කෙතෙකු

ගේ ක්‍රියාවන් අනුමත වන අතර පිළිගැනීමට ද සුදුසු එවා බවට පත් වේ.

කෙතෙකුගේ ක්‍රියාවන් අනුමත වන්නේ “ලාභලාභ ඉල්ලේලාභ” යන වචනයෙහි අඩංගු තවහිඳ් පදනම මත පමණි. මෙම තවහිඳ් (විශ්වාසයෙන්) තොරව කෙතෙකු ගේ කිසිදු ක්‍රියාවක් ඔහු හට කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් ගෙන නො දේ. එවැනි ක්‍රියාවක් මගින් එලොව සහ මෙලොව දෙකෙහිම ඔහු හට කිසිදු ප්‍රයෝජනයක් නො ලැබේ. මෙයට හේතුව වන්නේ එකදේව වාදයට භාත්පයින්ම විරුද්ධ “මිරික්” එනම් අල්ලාභ ප්‍රතිකෂේප කර ආදේශ කිරීම මත කෙරෙනා කිසිදු පුත්‍රය කම්මක් හට කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් ගෙන නොදෙන නිසාය.

මේ සම්බන්ධයෙන් අල්කුර්ආනය මෙසේ පවසයි:

තමා, අල්ලාභ (ගේ එකිය භාවය) ප්‍රතිකෂේප කරනා බව තමන් විසින්ම සාකෂි දරනා මොවුන්, අල්ලාභ ගේ දේවස්ථාන (මස්පිද්) පරිපාලනය කිරීම සඳහා කිසිදු අයිති යක් (මොවුන්හට) නැත. මොවුන්ගේ සියලු ක්‍රියාවන් ද විනාශ වී ගොස් ඇත. තවද මොවුන් සඳහටම තිරයේ පසුවනු ඇත. (අල්කුර්ආන් 9 : 17)

කෙතෙකු “ලාභලාභ ඉල්ලේලාභ” යනුවෙන් කට වචනයෙන් කීම පමණක් සෑහේ. ඉන් පසු කුමණ ක්‍රියාවක් කළද එයින් කිසිදු භාතියක් සිදු නෙවේ යන්න සමහර අයගේ අදහස වේ. ඇත්තෙන්ම මෙය වැරදි නිගමනයකි. එමෙන්ම මහා අණුවන ක්‍රියාවකි.

ඉතා ශ්‍රේෂ්ඨ මෙම වචනය ප්‍රකාශ කිරීමෙන් පමණක් නොසැහේ. එය ඉතා වැදගත් කරුණු රාශියකින් අන්තර්ගතවූ ගැඹුරු තේරුම් ඇති වචනයකි. එම නිසා මෙම වචනය ප්‍රකාශ කළ කෙනෙකු එය වටහා එහිවූ තේරුම් ජීවනදා ක්‍රියාවන් මගින් හෙළි කිරීමට බඳි සිටී.

කෙනෙකු මහුගේ සේසන සහ පිවිතය යන දෙකෙහි ආරක්ෂා සඳහා අනුමතවූ නියම මුස්ලිමෙකු විය හැක්කේ, මෙම වචනය ප්‍රකාශ කර, එය සිනෙහි ස්ථිරව තැන්පත් කර, එ අනුව තම පිවිතයෙහි ක්‍රියා කර, එයට එරෙහි වූ සියලු නුසුදුසු ක්‍රියාවන්ගෙන් මිදීමෙන් සහ හෙළා දකිමෙන් පමණි.

මෙම “ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ්” යන වචනයෙහි තේරුම පැහැදිළි එ අනුව ක්‍රියා නොකර කට වචනයෙන් පමණක් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් කිසිදු ප්‍රයෝජනයක් නැති බව ඉස්ලාමීය විද්වතුන්ගේ ස්ථිර නිගමනය වේ.

ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ් යන ප්‍රකාශය මතු සඳහන් කරුණු හයක් මත රඳා පවතී.

1. වැදීම වැනි සියලු කුසල් කම්යන් අල්ලාහ් වෙනුවෙන් පමණක් ඉටු කිරීම.

කෙනෙකු කරනා සලාතය, උපවාසය, හාරවිම සහ කුසල් පිණිස සතුන් බිලිදීම වැනි සියලු අනුමත කුසල් ක්‍රියාවන් අල්ලාහ් වෙනුවෙන් පමණක් ඉටු කළ යුතුය. අනෙක් අතට මෙයින් යම්කිසි ක්‍රියාවක් අල්ලාහ් හැර වෙනත් කෙනෙකු උදෙසා ඉටු කරන්නේ නම් මහු කුමණ තත්ත්වයක වුවද ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ් යන වචනය උල්ලංඝනය

කළි කෙනෙකු ලෙස සැළකේ. එමෙන්ම ඔහු එකදේවවාද (තවහිද්) යෙන් ඉවත්වූ කෙනෙකු ලෙස ද සැළකේ.

මේ සම්බන්ධයෙන් අල්කුර්ආනය මෙසේ පවසයි:
(නබි තුමනි) ඔබ දෙවියා තමා හැර (අන් කිසිවෙකු) නො වැදිනා ලෙස අණ කර ඇත. (අල්කුර්ආන් 17:23)
ලාඉලාහ ඉල්ලේලාහ් යන්නෙහි නියම අර්ථය මෙය වේ.

කෙනෙකු “ලාඉලාහ ඉල්ලේලාහ්” (වැදීමට සුදුසු සත්‍ය දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කෙනෙකු නැත.) යනුවෙන් පවසන අතර අල්ලාහ් හට ආදේශ කිරීමෙහි ද නියැලී සිටින්නෙකි, හෙතෙම එකදේව වාදය (තවහිද්) කරා හැරෙනා තුරු ඔහුට එරෙහිව සටන් වැදිය යුතු යන්න ඉස්ලාමීය විද්වතුන්ගේ නිගමනය වේ.

2. අල්ලාහ් සහ ඔහුගේ වක්තෘවරයා විසින් ප්‍රසිද්ධ කරන ලද සියලුදේ කෙරෙහි විශ්වාස කිරීම. දේව ද්‍රව්‍යයන්, ග්‍රන්ථ, වක්තෘවරු, පරමාත්ම දිනය (යඩිචුල් කියාමා), ස්වර්ගය, නිරය සහ හෙඳ සහ තරක සියල්ල අල්ලාහ්ගේ පෙර මිනුම මත සිදුවන බව අල්ලාහ් සහ ඔහුගේ වක්තෘවරයා විසින් අප හට දන්වන ලද බව විශ්වාස කිරීම.

3. අල්ලාහ් වෙනුවෙන් හැර අන් කෙනෙකු උදෙසා සිදුවන සියලු වැදුම් පිදුම් ප්‍රතිපෙක්ෂ කිරීම.

මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ කීවේය:
ලාඉලාහ ඉල්ලේලාහ් යනුවෙන් ප්‍රකාෂ කර අල්ලාහ් හැර අන් එවා වැදින්නන් ප්‍රතිපෙක්ෂ කරන්නේ කවරෙක් ද, ඔහුගේ ප්‍රාණය සහ සේසන ආරක්ෂා වන්නේය.

කෙනෙකුගේ ප්‍රාණය සහ සේසත ආරක්ෂාව පිණිස තබා (සල්)එය හේතූන් දෙකක් මත නිර්දේශ කෙළේය.

1. ලාභලාභ ඉල්ලල්ලාත් යන වචනය ප්‍රකාශ කිරීම.
2. අල්ලාත් හැර වෙනා සියල්ල ප්‍රතික්ෂේප කිරීම.

සත්‍ය විශ්වාස වන්නෙයක් ආදේශ කරන්නන්ගෙන් වැළකී සිටිනා අතර ඔවුන් කරනා සියලු ප්‍රත්‍ය කම්යන්ද හෙළා දකී.

ඉබ්‍රාහිම් තබා තුමා විසින් පැවසූ බව අල්කුර්ආනයේ මෙසේ සඳහන් වේ.

සැබැවින්ම ඔබ වෙනා දෙව්වරුන්ගෙන් මම ඉවත්වෙමි. නමුදු මාගේ නිර්මාතෘවරයා හැර (අන් කිසිවෙකු මම නොවෙමි). (අල්කුර්ආන් 43 : 26)

එම නිසා තාපූන් (ව්‍යාප්ත දෙව්වරු)ව ප්‍රතික්ෂේප කර අල්ලාත් පමණක් වැඩිත්තේ කවරෙක්ද ඔහු (නොහිලිහෙනා) සවිමන් ආධාරකයක් (අත්පත් කර) ගත්තෙක් වේ.

(අල්කුර්ආන් 2 : 256)

ඉහත සඳහන් වන අල්කුර්ආන් වාක්‍යයන්හි සඳහන් වන “අල් උර්වතුල් චුස්කා”(සවිමන් ආධාරකය)යන වචනයෙන් පැහැදිලි කරන්නේ ඉස්ලාම් දහම ගැනවේ. එම ඉස්ලාම් දහමේ මූලික පදනම (තවහිද්)එකිය වාදයවේ.එහි සඳහන් වන අනෙක් වචනය වන “යක්ෆර් බිත්තාපූන්” යන්නෙහි තේරුම ව්‍යාප්ත දෙව්වරු ඇදහීමෙන් ඇත්වීම යන්න වේ.

අත්තාපූන් හි තේරුම: අල්ලාත් හැර වෙනා සියලු ව්‍යාප්ත යන් මෙයට ඇතුළත් වේ.නමුත් තබවරුන් ,ධාර්මිකවරුන් සහ දේව දූතයන් වැනි සමහරුන් කෙරෙහි ඔවුන්ගේ

අකැමැත්ත මත අල්ලාහිට වරද්ධ වැළුම් පිදුම් කළද, ඒ අය වැනි සුද්ධවත්තයින් තාමුත් සනායෙහිලා සැලකිය නො හැකිය. මෙවන් නොමග ගියවුත් ඡෛත්‍යන් මගින් ඇති කරනා ව්‍යාකූලතාවය නිසා මනා අවබෝධයකින් තොරව අල්ලාහි හැර අල්ලාහි ගේ දැහැම් අතවැසියන් හා ධාර්මිකයන් වැළුම් පිදුම් සඳහා තෝරා ගනින.

4 ලාභලාභ ඉල්ලේලාහි වචනයේ පදනම මත අල්ලාහිට හා ඔහුගේ වක්තෘ වරයා හට අවනත වීම.

අල්කුර්ආනය මෙසේ පවසයි:

මවුත් පස්වාතාපවී (තවබා අයැද) සලාත් හි තිරත වී සකාන්ද ගෙවන්නේ නම් (මවුත්ගේ මාවතෙහි) මවුත් අත් හරින්න. (අල්කුර්ආන් 9 : 5)

මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ පැවසීය:

වැදීමට සුදුස්සා අල්ලාහි හැර අත් දෙවියෙකු නැත. තවද මුහම්මද් තුමා අල්ලාහිගේ වක්තෘ වරයා ද වේ යනුවෙන් ප්‍රකාශ කර සලාත්හි යෙදී සකාන්ද ගෙවන තුරු මවුත්ට එරෙහිව සටන් වැදිනා ලෙස මා හට අණ කර ඇත. ඉස්ලාම්හි අනෙකුත් අයිතිවාසිකම් කෙරෙහි (සීමාවන් නො-ඉක්මවා)ඒවා ඉටු කරන්නේනම් ඔහුගේ ප්‍රාණය හා සේස-න වෙනුවෙන් මා වෙතින් ආරක්ෂාව ලැබේ. තවද මවුත්-ගේ තීරණාත්මක අවදිය අල්ලාහි වෙත වේ. (බුහාරි සහ මුස්ලිම් ග්‍රන්ථ ඇසුරෙන්)

ඉහත සඳහන්වූ අල්කුර්ආන් 9 : 5 වාක්‍යයේ ආචාර්‍යාණ්ඩු (කෂමාව අයැද) නම් වචනයේ තේරුම:මවුත් මිරිස් එනම් ආදේශ කිරීමෙන් වැළකී අල්ලාහි වෙතින් කෂමාව අයැද

එකදේවවාදය පිළිපැද සලාත් ඉටුකර සකාන්ද ගෙවන්නේ නම් මවුන්ගේ පාඩුවේ සිටීමට ඉඩ දෙන්න යනුවෙන් වේ.

ෂ්‍යයාගේ ඉස්ලාම් ඉබ්‍රාහිමි මතවාදය මෙසේ පවසයි: ඉතා විශ්වාසදායී ලෙස කට වචනයෙන් භාෂාදා ප්‍රකාශ කර බාහිරව පවතින ඉස්ලාමය නීතිරීතින් පිළිපැදීම ප්‍රතිකෘෂ්ට කරන සියල්ලන් හට එරෙහිව සටන් වැදීම අනිවාර්යවේ. එ අය භාෂාදා ප්‍රකාශ කර ඡර්ඡා (ඉස්ලාමය නීතිරීති) හි සමහර දේවල් ඉටු කරනා අය වුවද, එවා ක්‍රමානුකූලව පිළිපදිනා තුරු මවුන්ට එරෙහිව සටන නොනැවැත්විය යුතුය.

හස්රත් අබු බකර් (රළු) තුමා සහ අනෙකුත් සහායකයන් දීම ප්‍රතිකෘෂ්ට කළ අයට එරෙහිව දරුණු ලෙස සටන් වැදුනා. මවුන්ට පසු පැමිණි අගමැති විද්වතුන් පවා ඒ මතය අනුමත කළහ.

5. “ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ්” නම් විශ්වාස වගන්තිය මතු සඳහන්වූ කරුණු මගින් පරිපූර්ණ වේ.

1. අල් ඉල්ම්: ඥානය. මෙය අඥානය යන්නෙහි විරුද්ධ පදය වේ. ඥානය යනු ඉහත සඳහන්වූ වචනයේ තේරුම වන විද්වත්තට සුදුසු දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කෙනෙකු නොවන බව පැහැදිලිව දැන ගැනීම වේ.

2. අල්යකීත්: ස්ථිරතාවය. මෙය සැකයෙහි විරුද්ධාර්ථ පදය වේ. වැදීමට සුදුස්සා අල්ලාහ් පමණක් යන්නෙහි ස්ථිරතාවයෙන් සිටීම.

3. අල් ඉක්ලාස්: පවිත්‍රතාවය. එනම් වැදීමට සුදුස්සා අල්ලාහ්

පමණකි.සියලු වැදූම් පිදුම් අයත්වන්නේ ඔහුට පමණි.එයට පටහැනිව යමෙකු කළේ නම් ඔහු මුෂ්රික්(ආදේශ කරත් තෙක්)වෙ යන පවිත්‍ර වෙනතාවෙන් ක්‍රියා කිරීම.

4.අස් සිද්ක් :සත්‍යතාවය. ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ් යන වචනය ප්‍රකාශ කරන්නා එ පොරොන්තුව මත ක්‍රියා කළ යුතු අතර ඔහුගේ වචනය හිත සමගද හිත වචනය සමගද සම්මිශ්‍රණය විය යුතුය. එය වචනයෙන් පමණක් ප්‍රකාශ කර, සිතෙහි තැන්පත් නොකර ක්‍රියා නොකිරීමෙන් කිසිදු ප්‍රයෝජනයක් නැති බව පිළිගැනීම.

5.අල් මහබ්බත් :ආදරය. මෙහි තේරුම කෙනෙකු අල්ලාහ් හා ඔහුගේ අණවලට කිකරුවීම කෙරෙහි හිතවත් භාවය දැක්වීම වේ. මෙම වචනය ප්‍රකාශ කර අල්ලාහ් සහ ඔහු ගේ අණවලට කිකරු වී හිතවත් භාවය නො දක්වන්නේ නම් ඔහු කාෆර් වේ.

6.අල් ඉන්කියාද් : කිකරු වීම. අල්ලාහ්ට පමණක් වැදීම සහ අල්ලාහ්ගේ අණවලට අවනත වී එවා විශ්වාස කර සම්පූර්ණ සත්‍ය බව පිළිගෙන කිකරුවීම. වෙනුවට කෙනෙකු මෙම අදහසට එරෙහිව ක්‍රියා කරන්නේ නම් ඔහු නොමුස්ලිමෙකු ලෙස පිළිගැනේ.

7.අල් කබුල් :පිළිගැනීම. එනම් ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ් යන වචනය, කෙනෙකුගෙන් බලාපොරොත්තු වන්නා වූ දෙය සම්පූර්ණයෙන්ම පිළිගෙන ක්‍රියා කිරීම.

8. ඡහාදා(ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ්) වචනය කඩ කරනා කාය්ය-යෙන් වැළකී සිටීම කෙනෙකුගේ ඡහාදාව සම්පූර්ණකරයි.

භාෂා වචනය නිෂ්පල කරනා සමහර කරුණු

1. කෙනෙකු අල්ලාහි හා තමා අතර අතරමැදියෙකු පත්කර අල්ලාහිට පවසන ලෙස ඉල්ලා මවුන්ගේ අනුග්‍රහය අයැද සිටීමෙන් අල්ලාහිට මිරික් කළ කෙනෙකු ලෙස පත්වේ යන්න ආගමික විද්වතුන්ගේ නිගමය වේ.

2. අල්ලාහිට ආදේශ කරන්නන් අල්ලාහි ප්‍රතිකෂේප කරන්නන් ලෙස නොසළකා සිටීම හෝ මවුන් ආදේශ කරන්නන් ලෙස සැක නොසිතා මවුන්ගේ ක්‍රියාවන් අනුමත කිරීමෙන් කෙනෙකු කාගිරි බවට පත්වේ.

3. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ ආදර්ශය මග පෙන්වීමට වඩා වෙනත් කෙනෙකුගේ ආදර්ශය සම්පූර්ණවූ එකක් යයි විශ්වාස කිරීම. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ තීරණයට වඩා වෙනත් කෙනෙකුගේ තීරණය අගය කිරීම හෝ අනෙකුත් ව්‍යාප්ත දෙව්වරුන්ගෙන් ආවේ යයි පවසන දේ අගය කොට සැලකීම සහ ඒවා පිළිපැදීම.

4. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා ප්‍රචලිත කළ මාග්ගය තමා පිළිගන්නා අතර එයින් යමක් හෝ පිළිකුල් කිරීමෙන්ද හෙතෙම කාගිරි බවට පත් වේ.

5. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා දේශනා කළ සත්‍ය ආගමේ යමක් විභිච්චක්සේ සළකා විවේචනය කරන්නේ නම් හෝ ඉස්ලාම් පවසන්නා වූ අඬුවම් සහ ප්‍රසාද වැනිදේ තුළුවමනා ලෙස විවේචනය කළ ද මහු කාගිරි වී මහු ප්‍රකාශ කළ භාෂා වචනයද මහු හට කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් ගෙන නො දේ.

6. ආදේශ කරන්නන් හා එකතුවී මුස්ලිම් අය හට විරුද්ධ
ධව කැරලි ගැසීම, සතුරන් හට සහයෝගය දැක්වීම සහ
මවුන්ට පකෂපාත වීම.

7. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා ඉදිරියත් කළ ෂරීඅත් (ඉස්-
මිය නීති මාලාවන්) වෙනත් ඉවත්වීමට සමහරුන්ට වර-
ප්‍රසාද ඇත යනුවෙන් නිගමනය කිරීම.

8. අල්ලාන් පෙන්වා දුන් මග වන ඉස්ලාමීය ආගම ප්‍රති-
ප්‍රතිකෂේප කිරීම එවා අධ්‍යනය නොකිරීම සහ එවා
නොපිළිපැදීම.

9. ඉස්ලාම් ආගම පෙන්වා දී ඇති සත්‍ය කරුණු වලින්
යමක් හෝ අසත්‍ය බව නිගමනය කිරීම.

10. අල්ලාන් සහ මුහම්මද් නබි(සල්)තුමා වැළැක්වූ දෙයින්
යමක් හෝ හලාල් (සුදුසු-අනුමතයි) යනුවෙන් පිළි
ගැනීම. (උදාහරණයක් වශයෙන් : පොලිය සහ මද්‍යවශ්)

ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාන් නම් වචනය ප්‍රකාෂ කළ
තැනැත්තා ස්වර්ගයට පිවිසේ යන හදිසයේ තේරුම:

1. ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාන් නම් වචනය ප්‍රකාශ කර ඒ හා
කෙතෙකු මරණයට පත්වන්නේ නම් ඔහු ස්වර්ගයට
පිවිසේ. (බුහාරි සහ මුස්ලිම් ග්‍රන්ථ අසුරන්)

2. වැදීමට සුදුස්සා අල්ලාන් හැර අන් කෙතෙකු නොවේ.
තවද මුහම්මද් තුමා අල්ලාන් ගේ දාසයෙකු සහ අවසාන
වක්තෘ වරයාද වේ යනුවෙන් ශාකිම් දරන්නේ කවරෙක් ද,

අල්ලාහ් ඔහු හට තීරයේ ගින්න හරාම (තහනම්) කරන්නේය. (මුස්ලිම් ග්‍රන්ථය අසුරෙන්)

මේ හදිස් දෙක සහ මේ හා සම්බන්ධ අනෙකුත් හදිස් වලට අදහස් දක්වන්නේ කෙසේද?

මේ හදිස් ගැන සලකා බලද්දී, මෙම වචනය කටෙන් ආමන්ත්‍රනය කළ කෙනෙකු ස්වර්ගයට පිවිසෙන අතරම තීරයේ ගින්නෙන් ද ගැලවීම් ලැබෙන බව සනාථ වේ යනුවෙන් ඉමාම් ඉබ්නු තෙමියා(රහ්) ගේ විග්‍රහය ඉතා පැහැදිලිව ඇත.

ඉමාම් ඉබ්නු තෙමියා(රහ්) ගේ විග්‍රහය:

මෙම වචනය භාදයානුකූලව ආමන්ත්‍රනය කර එලෙසින්ම මරණයට පත්වන්නන් ගැන මෙම හදිසය කරුණු පහදයි. එමෙන්ම ඉතා පිරිසිදු සිතින් සම්පූර්ණයෙන්, නිසැකව විශ්වාස කර, ස්ථිරතාවයෙන් මෙම වචනයේ තේමාව ඔස්සේ තම පිවිත්‍ය සකස්කර ගැනීමට තීරණය කර ආමන්ත්‍රණය කරන්නන් ගැන පමණක් මෙම හදිසට විග්‍රහ කරන බව ඔහුගේ තීරණය වේ.

තවහිද් හි යනාදිය, කෙනෙකු මුළු හදින් ඒ කෙරෙහි ඇදී යාම වේ. හෙතෙම ඔහුගේ සියලු පෙර පාපකම්යන් ගෙන් ඉවත්වී ඉතා පිරිසිදු සිතෙන් අල්ලාහ් වෙතින් සමාව අයැදීමෙන් පමණක් මෙවන් තත්ත්වයකට පත්වේ. එවැනි අවස්ථාවකදී ඔහු මරණයට පත්වන්නේනම් ඔහු ස්වර්ගයට (පිවිසීමට) අවස්ථාව ලැබේ.

එසේ නොවන්නට (පාප කම්යන්හි නියැළී), ලාභලාභ ඉල්ලේලාන් යන වචනය ආමන්ත්‍රණය කර, ඔහු වෙත අඛෙල් රේණුවක තරම් හෝ කුසල් කම්යක් වේ නම්, හෙතෙම නිරයෙන් පිටමා කරනු ඇත. තවද අල්ලාන් කෙනෙකුගේ සප්දා අවයවයන් ද නිරයේ රළ ගින්නට තහනම් කරනු ඇත. එම නිසා ලාභලාභ ඉල්ලේලාන් නම් වචනය ප්‍රකාෂ කළ කෙනෙකු පවා නිරයේ රළ ගින්නට බිලි විය හැකි බව මේ මගින් මප්පු වේ.

ලාභලාභ ඉල්ලේලාන් මුහම්මද් රසුලුල්ලාන් යන වචනය ප්‍රකාශ කළ අය හට නිරය තහනම් කර ඇත යනුවෙන් සඳහන් වන සමහර හදිස් පවා, හදිස් කලාවේ යම් යම් තද කොන්දේසි මත තීරණය කර ඇත. නිසැකයෙන්ම මෙම වචනය ප්‍රකාෂ කරනා බොහෝ අය එහි බැරැරැම් තත්වය අවබෝධ නොකර තම සිත්සේ පිවත්වෙති. තවද ඔවුන්ගේ සිත්හි විශ්වාසයේ (ර්මාන්) හි ස්ථිරතාවයෙන් තොරව මෙම වචනය ප්‍රකාශ කරති .

මෙවන් අය ඔවුන්ගේ මරණාසන්න මොහොතේ දී එම ප්‍රකාශය කෙරෙහි පරීක්ෂණයට භාජනය වනු ඇත යනුවෙන් භිය විය යුතුය. මෙවැනි ඉරණමක් ගැන සිතා කෙනෙකු තීරණාත්මක අවධියකට එළඹෙන්නේ නම් හෙතෙම මෙම වචනය කෙරෙහි පැහැදෙනු ඇත.

කෙනෙකු පිරිසිදු සිතින් සහ ස්ථිරතාවයෙන් යුතුව මෙම වචනය ආමන්ත්‍රණය කර පාපකම්යෙහි නොනියැළී ලොවෙහි වූ සියල්ලන් හට වඩා අල්ලාන් වෙත මනාප වී තවද අල්ලාන් වැළැක්වූ දෙයින් වැළැක් හා අල්ලාන්ගේ

අනු පිළිපැදීම කෙරෙහි ඔහුගේ සිතෙහි කිසි අකැමැත්තක් නොවන්නේනම් ඔහු තිරයේ ගින්නෙන් ගැලවේ.

ලාභලාභ ඉල්ලල්ලාහ්(වැඩිමට සුදුසු දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකු නැත)යන වචනය ප්‍රකාශ කරන්නා ස්වර්ගයට පිවිසෙයි යනුවෙන් මිනිසුන් කියනවා නොවේද? යනුවෙන් හසන් (රළු) තුමාගෙන් ඇසූ කළ ලාභලාභ ඉල්ලල්ලාහ් යන වචනය ආමන්ත්‍රණය කර එහි සත්‍යතාවය පිළිගෙන වගකීම් ඉටු කරන්නේ කවරෙක්ද, ස්වර්ගයට පිවිසෙන්නේ ඔහුය, යනුවෙන් පිළිතුරු දුන්නේය.

ලාභලාභ ඉල්ලල්ලාහ් යන වචනය ස්වර්ගයේ යතුරද? යනුවෙන් වහබ් බින් මුතබ්බිහ් තුමාගෙන් ඇසූ කළ, “ඔව් මිනැම යතුරකට දත් ඇත. දත් ඇති යතුරක් ගෙන එන්නේනම් ස්වර්ගය ඔහු වෙනුවෙන් විවෘත වේ” යනුවෙන් පිළිතුරු දුන්නේය.

සියලුදේ දන්නේ අල්ලාහ් පමණි. සියළු ප්‍රශංසාවන් හිමි වන්නේ අල්ලාහ්ට පමණි. තවද අවසාන වක්තෘ වූ මුහම්මද් තබ්බි (සල්) තුමා හට ශාන්තිය සමාදානය හා අල්ලාහ්ගේ කරුණාව සඳා පවතීවා!